

Колосок А., к.е.н., доц.,
СНУ ім. Лесі Українки, м. Луцьк, Україна
Буднік С., к.п.н., доц.,
СНУ ім. Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В АКВАРІУМНОМУ БІЗНЕСІ: ЕКОНОМІЧНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

Вступ. Катастрофічний стан навколишнього середовища, що нині вже істотно визначає здоров'я людей, тривалість їхнього життя, саму можливість стабільного існування, спонукає до дослідження та роздумів науковців. До проблеми природокористування звертаються екологи, біологи, географи, історики, політичні діячі, письменники, економісти й ін.

Важливо, щоб сьогодні всі, і дорослі, і діти, стали на шлях співробітництва з природою. Тому одними із основних завдань у сучасній школі є екологічне виховання підростаючого покоління, формування нового екологічного світогляду.

Співпраця українського акваріумного бізнесу із освітніми закладами, прагнення розвивати екологічну свідомість учнів через інтерактивні форми виховання формують актуальність теми дослідження.

Основний текст. Дослідження проблем соціальної відповідальності бізнесу проводиться у світовій літературі, починаючи із середини минулого століття. За цей період опубліковано значну кількість наукових праць вітчизняних й іноземних учених стосовно цієї теми. Серед них – О. Гоголя [2], К. Десятник [1], А. Колосок [3], А. Колот [5], Ю. Мельник [4] та ін.

Однак, незважаючи на наявність значної кількості наукових праць у цій сфері, проблеми соціальної відповідальності потребують подальшого їх вивчення. Зокрема, залишаються недостатньо розробленими теоретико-методологічні питання та практичні рекомендації з формування екологічної культури учнів і студентів та регулювання економічних й педагогічних аспектів соціальної відповідальності акваріумного бізнесу.

Метою дослідження є вивчення теоретичних і практичних засад економічних та педагогічних аспектів соціальної відповідальності акваріумного бізнесу, формування рекомендацій щодо вдосконалення й пріоритетів розвитку соціально відповідального підходу в акваріумному сегменті економіки.

Соціальна відповідальність все більшою мірою проникає в усі сфери соціально-економічного життя країни. Це зумовлено як впливом розвинених країн, так і внутрішніми реформами, що відбуваються в державі.

Надзвичайно важливий розвиток соціальної відповідальності в акваріумному бізнесі, оскільки це пов'язано з екологічним вихованням дітей.

Висновки та пропозиції. За результатами дослідження, ми стверджуємо що соціальна відповідальність акваріумного бізнесу – це цілеспрямована, систематична й добровільна участь акваріумних компаній у розробці та реалізації заходів природоохоронного характеру, укладення коштів в екологічні проекти, формування відповідальної свідомості суспільства шляхом навчально-просвітницької роботи з дітьми в акваріумних гуртках і відповідальність акваріумного бізнесу за результати своєї виробничої діяльності перед місцевими

громадами й суспільством у цілому заради покращення стану навколишнього середовища та прихованої реклами власної продукції.

Щодо педагогічних аспектів соціальної відповідальності в акваріумному бізнесі, то потрібно відзначити що інтерактивні форми й методи навчання з акваріумної справи сприяють формуванню екологічної культури особистості, розвитку пізнавальної активності сильніше, ніж традиційні форми та методи навчання; навчають учнів і студентів уміння висловлювати та аргументувати свої думки; формують цінну якість – уміти слухати один одного, виступати в ролі критика; сприяють оволодінню фундаментальними екологічними знаннями; виховують переконання, а також уміння передбачати наслідки антропогенного впливу.

Таким чином, проведений вище аналіз економічних і педагогічних аспектів соціальної відповідальності в акваріумному бізнесі показує, що соціальна відповідальність у цій сфері може проявлятися різноманітними акціями, заходами, спонсорською допомогою, благодійництвом та ін.

Найвагомішими причинами, що стримують становлення соціальної відповідальності акваріумного бізнесу в Україні, є законодавча неврегульованість та відсутність податкового заохочення.

Отже, до пріоритетних напрямів розвитку соціальної відповідальності акваріумного бізнесу потрібно віднести спонсорську й благодійну допомогу у створенні в закладах освіти відповідної навчально-матеріальної бази – куточків живої природи, кабінетів акваріумістики та ін.; активне залучення представників акваріумних торговельних марок до співпраці зі школами, закладами позашкільної освіти й закладами вищої освіти щодо проведення лекцій-презентацій, пізнавальних семінарів, навчальних тренінгів, майстер-класів, дитячих і юнацьких конкурсів з акваріумістики та мистецтва аквадизайну; формування й мотивацію відповідального ставлення до природи, прагнення глибше пізнавати та примножувати її багатства.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в подальшому пошуку актуальних способів взаємодії закладів освіти з представниками акваріумного бізнесу з метою екологічного виховання учнівської та студентської молоді.

Використана література:

1. Буднік С., Десятник К. Екологічне виховання школярів та студентської молоді у взаємодії з представниками акваріумного бізнесу. *Педагогічний часопис Волині*. Луцьк, 2018. № 4 (11). С. 106–111.
2. Гогуля О. П., Кудінова І. П. Теоретичні аспекти соціальної відповідальності аграрного бізнесу. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес*. 2013. Вип. 181(2). С. 101–105.
3. Колосок А.М. Теоретичний аспект соціальної відповідальності бізнесу. *Економічний часопис*. Луцьк, 2015. № 4. С. 64–67.
4. Мельник Ю. М. Пріоритети розвитку соціальної відповідальності аграрного бізнесу. *Економічний форум*. 2014. № 4. С. 263–269.
5. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / А. М. Колот та ін. ; за наук. ред. А. М. Колота. Київ : КНЕУ, 2012. 504 с.